

Türkiye ile Yunanistan arasında imzalanan Ticaret Anlaşması ile eklerinin onanması hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile ilânı : 28 . XII . 1949 - Sayı : 7391)

No.
5470

Kabul tarihi
21 . XII . 1949

BİRİNCİ MADDE — Türkiye ile Yunanistan arasında 21 Temmuz 1949 tarihinde Ankara'da imzalanan Ticaret Anlaşması ile ekleri kabul edilmiş ve onanmıştır.

İKİNCİ MADDE — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

23 Aralık 1949

TÜRKİYE İLE YUNANİSTAN ARASINDA TİCARET ANLAŞMASI

Türkiye Hükümeti ile Yunanistan Hükümeti, iki memleket arasındaki ticari mübadeleleri geliştirmek isteği ile, aşağıda yazılı hükümleri kararlaştırmışlardır.

Madde — 1.

Türkiye ile Yunanistan arasındaki ticari mübadeleler, iki memlekette yürürlükte bulunan ithalât ve ihracat genel rejimlerine uygun olarak yapılacaktır.

Madde — 2.

İşbu Anlaşmanın yürürlük süresi içinde yapılacak ticari mübadelelere mütaallik ödemeler, 2 Nisan 1949 tarihinde imzalanan Ödeme Anlaşması hükümleri gereğince düzenlenecektir.

Madde — 3.

Türkiye Hükümeti ile Yunanistan Hükümeti, Yunanistan'da mamul madde haline getirilip Türkiye'ye ihraç edilmek üzere Türkiye'den Yunanistan'a iptidai maddeler sevk edilmesi hususunda mutabıktırlar.

Yunanistan'dan tekrar Türkiye'ye ihraç edilecek mamul maddelerin imaline teknik bakımdan lüzumlu olup Türkiye'den sevk edilen bu iptidai maddeler Yunanistan'a muvakkat kabul rejimine tevfikân ithal edileceklerdir.

İşbu mamul maddelerin imal masrafları ve fiyatı, imal için lüzumlu iptidai maddelerden munzam bir miktar veya sair Türk menşeli mallar gönderilmek suretiyle ödenecektir.

Alâkadarlar arasında bu tahvil ameliyeleri için akdolunan mukaveleler iki memleket salâhiyettar makamlarının önceden tasvibine tâbi tutulacaktır.

Madde — 4.

İşbu Anlaşmanın yürürlüğe konulmasından sonra her iki taraftan sevk edilen mallara, ihraç

eden tarafın yetkili makamlarınca verilmiş ve ilişik örneğe uygun bir menşe şahadetnamesi katılacaktır.

Bedeli 100 Türk Lirasını, veya bunun başka bir para ile eşitini aşmayan göndermeler için menşe şahadetnamesi aranılmaz.

Madde — 5.

İşbu Anlaşmanın yürürlüğe konulmasından önce başlamış olan özel takas işlemleri, veya serbest dövizli işlemler, bunların iki taraf yetkili makamları tarafından onanması anında her iki memlekette yürürlükte bulunan genel rejim hükümlerine göre tasfiye olunacaklardır.

Madde — 6.

İşbu Anlaşmanın yürürlükte bulunduğu sırada iki memleketin yetkili makamları tarafından onanan ve Anlaşmanın sona erdiği tarihte henüz bitirilmemiş bulunan işlemler, işbu Anlaşma hükümleri gereğince tasfiye olunacaklardır.

Madde — 7.

İki Hükümet temsilcilerinden mürekkep bir Türk - Yunan Karma Komisyonu kurulacaktır. Bu Komisyonun vazifesi, işbu Anlaşmanın uygulanması ile ilgili bütün meseleleri düzenlemek olacaktır.

Bu Komisyon, icap eden her halde, mezkûr Komisyondaki Heyet Başkanlarından biri tarafından yapılacak talepten itibaren 20 gün zarfında toplanacaktır.

Madde — 8.

İşbu Anlaşma imzası gününde yürürlüğe girecek ve 2 Nisan 1949 tarihinde imzalanan Ödeme Anlaşması ile aynı yürürlük süresini haiz olacaktır.

Ankara'da 21 Temmuz 1949 tarihinde Fransızca iki nüsha olarak yapılmıştır.

Türkiye Hükümeti Adına
Z. Akdur

Yunanistan Hükümeti adına
P. Skeferis

Menşe şahadetnamesi

Gönderen :	Gönderilen :
İsim	İsim . . . . .
İkametgâh	İkametgâh . . . . .
Sokak	Sokak . . . . .
Malın cinsi	
Ambalâj tarzı	
Koli adedi	
Marka numarası	
	Ağırlık gayrisâfi . . . . . Kilo
	Kıymet :

Malın gönderileceği yol :

. . . . . Ticaret Odası, Türkiye ile Yunanistan arasındaki 21 Temmuz 1949 tarihli Ticaret Anlaşması hükümlerine uyarak vasıfları yazılı emtianın Türk - Yunan menşeli olduğunu tasdik eder.

TASFİYE PROTOKOLÜ

İşbu protokolün mevzuunu teşkil eden tasfiye edilmemiş eski Türk ve Yunan alacaklarının tasfiyesini kolaylaştırmak amacıyla Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yunanistan Kırallığı Hükümeti aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır :

Madde — 1.

İşbu Protokolün yürürlüğe girmesinden itibaren, Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası nezdinde, Yunan Bankası adına Türk Lirası olarak bir tasfiye hesabı açılacaktır.

Bu hesaba aşağıdaki alacaklar yatırılacaktır :

a) Türkiye ile Yunanistan arasındaki 11 Mart 1940 tarihli Ticaret ve Ödeme Anlaşması gereğince açılıp, 1 Haziran 1945 tarihli Türk - Yunan Ticaret ve Ödeme Anlaşmasının 8 nci maddesi hükümlerine göre bugüne kadar tasfiye edilememiş bulunan hesabın bakiyeleri.

b) 11 Mart 1949 tarihli Anlaşmanın uygulanması neticesinde ödenmesi gereken bütün meblâğlar.

c) 11 Mart 1940 tarihli Türk - Yunan Anlaşması çerçevesinde yapılan ticari muamelelere müteallik Cif - Fob farkları.

d) Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile Yunan Bankasının önceden mutabakatıyla, bundan evvelki paragraflarda derpiş olunmayan ticari mahiyetteki her nevi alacaklar; ezcümle :

I - Türkiye ve Yunanistan'dan transit olarak geçen malların harb esnasında tasfiyesinden doğan alacaklar.

II - Harb esnasında Yunanistan'da el konulan mallardan doğan Türk vatandaşlarının alacakları ile harb esnasında Türkiye'de el konulan mallardan doğan Yunan vatandaşlarının alacakları.

III - 1 Haziran 1945 den evvel başlayıp bugüne kadar neticelenememiş bulunan hususi takas işlemlerinden doğan alacaklar.

Âkîd Taraflar, aşağıdaki alacakların tasfiyesine müsaade etmek hususunda mutabık olduklarını beyan ederler :

1. (b) ve (c) fıkralarında derpiş edilip, 1 Mayıs 1941 tarihinden evvel satılmış ve sevk edil-

miş mallara mütaallik işlemlerden doğan alacaklar, Türk Lirası olarak muharrer oldukları takdirde, kıymetlerinin karşılığı Türk Lirası esasından; başka bir para ile muharrer oldukları takdirde, 11 Mart 1940 tarihli Türk - Yunan Ödeme Anlaşması hükümleri gereğince Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile Yunan Bankası tarafından 16 Nisan 1941 tarihinde uygulanan kurslara göre hesaplanmış Türk Lirası karşılığı esasından.

2. (d) fıkrasında derpiş olunan alacaklar, husule geldikleri tarihte hesaplanmış Türk Lirası kıymetleri üzerinden; Türk Lirasının muadeleti Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile Yunan Bankasının müşterek mutabakati ile tesbit edilecektir.

Madde — 2.

Türk borçlular, bundan evvelki madde hükümleri gereğince Türk Lirası olarak hesaplanmış borçlarını, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına ödiyeceklerdir.

Diğer taraftan Yunanlı borçlular bu aynı madde hükümleri gereğince bir taraftan Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından uygulanan dolârın resmî kursu ile, Yunan Bankasının uygulanan resmî dolâr kursu ve buna zamimeten yatırma günündeki kambiyo sertifikası kursu üzerinden hesaplanan Türk liralарının drahmi olarak karşılığını Yunan Bankasına ödiyeceklerdir.

İşbu protokolün mevzuunu teşkil eden ödemeler, ilgililer tarafından yapılacak yatırımlara göre Yunan Bankasının ihbarları üzerine Türkiye'de, ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının ihbarları ile Yunanistan'da icra edilecektir.

Madde — 3.

İşbu protokolün yürürlüğe girdiği günden itibaren üçüncü ayın sonunda, 1 nci maddede derpiş olunan tasfiye hesabının bakıyesi, 2 Nisan 1949 tarihli Ödeme Anlaşmasıyla açılan ahdi hesaba naklolunacaktır.

İşbu maddenin birinci paragrafından derpiş olunan nakilden sonra serd ve ispat edilecek Türk ve Yunan ticari alacaklarından mütevellit ödemeler, 2 Nisan 1949 tarihli Ödeme Anlaşması gereğince Yunan Bankası adına açılan ahdi hesaptan yapılacaktır.

Madde — 4.

1 Haziran 1945 tarihli Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden sonra başlayan ticari muameleler, bunların salâhiyetli makamlarca karşılıklı olarak onanması anında her iki memlekette yürürlükte bulunan genel rejim hükümlerine uygun olarak tasfiye edileceklerdir.

Madde — 5.

2 Nisan 1949 tarihli Türk - Yunan Ödeme Anlaşmasının ayrılmaz bir parçası olan işbu protokol imzasından 10 gün sonra yürürlüğe girecektir.

Ankara'da 21 Temmuz 1949 tarihinde Fransızca iki nüsha olarak yapılmıştır.

Türkiye Hükümeti adına
Z. Akdur

Yunanistan Hükümeti adına
P. Skeferis

Liste No. I

11 . III . 1940 tarihli Ticaret ve Ödeme Anlaşması gereğince Türkiye'ye ihrac edülen Yunan mallarından mütevellit astada buldu-
nan Yunan alacakları

Sıra No.	Yunanistan'daki ihracatçı	Yunanistan'daki aracı Banka	Tevdi No.	Türkiye'deki malın aracı banka cinsi	Fob tutarı T. L.	Navlun vesigorta masrafları Dolâr
1	Ellâ - Türk	Yunan Ticaret Bankası	62490	Yakın - Şark Ticaret Bank. İst	2 500,—	366,07
2	»	»	62491	»	2 500,—	366,07
3	»	»	62492	Mürdesenk	2 083,33	315,10
4	»	»	62499	Kaolin	3 466,98	557,34
5	Kimyevî maddeler ve gübreler	Yunan Millî Bank. Atina	285514/11245	Asit sülfürik	2 975,—	681,58
6	A. Ş.	»	285516/11231	1000 damacana asitnitrik	29 142,90	4 161,90
7	Ellâ - Türk	Yunan Millî Bank. Atina Şubesi	11119	4000 çuval sülfat dalümin	36 270,71	6 481,—
8	Katsiopoulos ve Dimitriou	Yunan Ticaret Bank. Golos	625905	1 petrol makinesine ait 9 parça		337,51
9	N. Roditis	»	625906	1 petrol makinesine ait 4 parça		173,86
10	Dimakis - Kana-kis	»	625897	»		381,67
11	Ellâ - Türk	Ahali Bank. Atina	10960	Osmanlı Bank. İst.	3 029,13	74,88
12	Ellâ - Türk	Ahali Bankası Atina	10961	»	3 475,32	77,66
13	»	»	10962	28 000 Kg. asit sülfürik	10 138,10	1 483,29
14	»	»	10922	5232 düzine pamuk makara	22 642,75	530,74
15	Fişek ve barut fabrikaları	Yunan Bankası Atina.	22862	Asit tartirik	326,53	67,48

Sıra No.	Yunanistan'daki ihracatçı	Yunanistan'daki aracı Banka	Tevdi No.	Türkiye'deki malın aracı banka einsi	Fob tutarı T. L.	Navlun ve sigorta masrafları Dolâr
16	E. Axilithiotis	Selânik Bankası Selânik	26727/9	Selânik Bnk. İst.	139,—	
17	Argyarakis ve Katsos	Yunan Ticaret Bankası Kalamata		Doyçe Orient Bank İstanbul	100	
18	Kyriakopoulos ve Katsioulas, P. Panas hesabına	Yunan Ticaret Bankası Atina	210034/99	Yakın - Şark Ticaret Bank. İst.		
19	Dimitrakopouli kardaşlar	Pire Ticaret Bankası	55557	Selânik Bank. İst.	7 891,20	154,47
20	Kimyevî maddeler ve gübreler A. Şirketi	Yunan Millî Bankası	285509/11128	Osmanlı Bank. İzmir		1 776,40
21	Ath, Katsioulas	Ticaret Bankası Selânik	210013	Yakın - Şark Ticaret Bankası İst.		450,86
22	Joseph Besa Selânik	Selânik Bankası (Sakız Bankası Atina)	38004/73679	Selânik Bank. İst.		155,03
23	L. Marticas		38002/73641			714,85
24	N. Axelos	Yunan Bankası Golos	25586/883	T. C. Merkez Bank. İstanbul		245,90
25	Kimyevî maddeler ve gübreler A. Ş.	Yunan Millî Bank. Atina	285510/11129	Osmanlı Bank. İzmir		1 774,75
26			285512/11139			1 764,42
27			270735/11140			1 764,42

Sıra No.	Yunanistan'daki ihracatçı	Yunanistan'daki aracı Banka	Tewdi No.	Türkiye'deki malın aracı banka cinsi	Fob tutarı T. L.	Navlun vesigorta masrafları Dolâr
28	»	Yunan Millî Bank. Atina	285551/ Osmanlı Bank. İzmir	Asit sülfürik ve klorhidrik	4 108,20	
29	»	»	11137	Sodium	901,50	
30	»	»	285511/ 11138	Pencere camı	2 906,56	
31	»	»	285506/ Yakın - Şark Tica- 11113 ret Bank. İst.	Asit sülfürik	395,70	
32	»	»	285507/ 11122	Asit klorhidrik	1 075,90	
33	Ellâ - Türk	T. Bankası Atina	285507/ 11123	»	395,41	
			62319	»		
			61376	»		
			62375,62389			
			62408,62417			
			62438,62482			
			62357			

Z. A.

P. S.

Yunanistan'a ihrac edilen mallardan mütevellit askıda bulunan Türk alacakları

1. T. L. 63 356.25 « Toprak Ürünleri T. A. Ş » tarafından 11 . XII . 1936 tarihinden 5 . IV . 1941 tarihine kadar Yunanistan'da muhtelif firmalara sevkedilen muhtelif parti balıklar tutarı.
2. T. L. 1 689.85 in % 80 i İzmir'de « Ahmet ve Celâl İkizler » firması tarafından, Sakız Adasında Anamandiyos Karagülle adresine 2 . XI . 1938 tarihinde yapılan mal ihracatının karşılığı .
3. T. L. 4 593.71 Antalya'da « Hasan Bıçakçı ve Halim Kaçar » firması tarafından 15 . X . 1940 tarihinde Pire'de « Kostas Paratatos » ve « Yani Drémitris » firmalarına sevkedilen 119 sığır ve 60 keçi bedeli.
4. T. L. 56 834. Yani Teperikoğlu firmasının teferruatı aşağıda yazılı alacağı :
  - a) T. L. 1 587 A. P. Vasiliu firmasına yapılan prinç ihracatından mütevellit Midilli'de Yunan Bankasından alacak.
  - b) T. L. 55 114. Kurufasulya, nohut ve et ihracatından mütevellit Midilli'de Anton Karabeço firmasından alacak.
  - c) T. L. 133. Canlı hayvan ihracatından mütevellit Midilli'de Kasap Atanas Emmanuel'den alacak.

Z. A

P. S.

GAYRİTİCARİ ALACAKLARIN TASFİYESİNE MÜTAALLİK PROTOKOL

2 Nisan 1949 tarihli Ödeme Anlaşması hükümlerince derpiş olunmıyan karşılıklı alacaklar için bir hal sureti bulmak arzusuyla, yüksek Âkîd Taraflar aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır :

Madde — 1.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası « Muhtelif Yunan alacakları » namıyla Türk Lirası olarak faizsiz bir hesap açacaktır.

Bu hesap aşağıdaki yatırımlarla beslenecektir :

- a) Ticari olmıyan her nevi alacaklar,
- b) 2 Nisan 1949 tarihli Ödeme Anlaşmasında derpiş olunmıyan ve kambiyo murakabesi konusundaki Türk mevzuatının serbest döviz olarak transferine müsaade etmediği alacaklar.

Madde — 2.

Yunan Bankası « Muhtelif Türk alacakları » namıyla, drahmi olarak muharrer faizsiz bir hesap açacaktır.

Bu hesap aşağıdaki yatırımlarla beslenecektir :

- a) Her nevi gayriticari alacaklar,
- b) 2 Nisan 1949 tarihli Ödeme Anlaşmasında derpiş olunmıyan ve kambiyo murakabesi konusundaki Yunan mevzuatının serbest döviz olarak transferine müsaade etmediği alacaklar.

Madde — 3.

Bundan evvelki maddelerde zikrolunan Türk ve Yunan alacakları, aralarında takas muamelelerine mevzu olacaklardır.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile Yunan Bankası, yukarda zikredilen ve yatırımlar ya-

pıldıkça iki banka tarafından birbirine bildirilecek tahsil ihbarnameleri ile tesbit edilecek olan karşılıklı alacaklar arasında re'sen ve tarih sırasıyla günlük takas muamelelerine girişeceklerdir.

Bu suretle aralarında takas yapılan meblâğlardan iki Banka birbirini haberdar edecektir.

Madde — 4.

Bundan evvelki maddede derpiş olunan takaslar için, Türk Lirasının Drahmiye ve Drahminin Türk Lirasına çevrilmesi, bir taraftan Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasında uygulanan A. B. D. Dolârının resmî kursu ile Yunan Bankasında uygulanan A. B. D. Dolârının resmî kursu esas alınarak, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile Yunan Bankası arasında kararlaştırılacak bir kurs üzerinden yapılacaktır.

Bununla beraber şurası mukarrerdir ki; döviz alım ve satımlarında sertifika rejiminin uygulanması devam ettiği müddetçe, muamele günündeki sertifika kursu Yunan Bankasının resmî kursuna ilâve olunacaktır.

Madde — 5.

1 nci ve 2 nci maddelerde derpiş olunan hesaplardaki mevcutlar, Âkîd Taraflardan biri lehine 50 000 Türk Lirasını yahut bunun Drahmi olarak karşılığını açtığı takdirde, aşan miktar borçlu memleketin kambiyo murakabesi konusundaki mevzuatının ihracına müsaade ettiği malların ilgililer tarafından satın alınmasında kullanılabilir.

Madde — 6.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile Yunan Bankası, mutabık kaldıkları takdirde, 5 nci maddede zikredilen haddi değiştirebileceklerdir.

İşbu Protokol imzasından 15 gün sonra yürürlüğe girecek ve yürürlük süresi 1 sene olacaktır.

Sona ermesinden 2 ay evvel feshi ihbar edilmemesi takdirde senelik süreler için kendiliğinden yenilenmiş sayılacaktır.

21 Temmuz 1949 da Ankara'da Fransızca iki nüsha olarak yapılmıştır.

Türkiye Hükümeti adına
Z. Akdur

Yunanistan Hükümeti adına
P. Skeferis

PROTOKOL

2 Nisan 1949 tarihli Ödeme Anlaşmasının yürürlüğe girmesinden önceki Türk Hava ve Deniz Yolları hasılâtının transferini mümkün kılmak amacıyla, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Kırallığı Hükümeti aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır:

Madde — 1.

2 Nisan 1949 tarihli Ödeme Anlaşmasının yürürlüğe girdiği tarihe kadar «Devlet Havayolları» ile «Devlet Denizyolları»nın biriken alacakları bugün imzalanan «Tasfiye Protokolü» hükümlerine göre tasfiye olunacaktır.

Madde — 2.

İşbu Protokol 2 Nisan 1949 tarihli Türk - Yunan Ödeme Anlaşmasının ayrılmaz bir cüz'ü olup aynı yürürlük süresini haiz olacaktır.

21 Temmuz 1949 tarihinde Ankara'da Fransızca iki nüsha olarak yapılmıştır.

Türkiye Hükümeti Adına

Z. Akdur

Yunanistan Hükümeti Adına

P. Skeferis

<i>Cumhurbaşkanlığına yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	22 . XII . 1949 ve 1/598						
<i>Bu kanunun ilânının Başbakanlığa bildirildiğine dair Cumhurbaşkanlığından gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	23 . XII . 1949 ve 4/896						
<i>Bu kanunun görüşmelerini gösteren tutanakların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	<table><tr><td><i>Cilt</i></td><td><i>Sayfa</i></td></tr><tr><td>21</td><td>3</td></tr><tr><td>22</td><td>163,266,334,339,368,389:392</td></tr></table>	<i>Cilt</i>	<i>Sayfa</i>	21	3	22	163,266,334,339,368,389:392
<i>Cilt</i>	<i>Sayfa</i>							
21	3							
22	163,266,334,339,368,389:392							